

# TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la expediția foiei pre afara la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresele către expediția. Prețului prenumeratiunei pentru Sibiu este pe anu 7 fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru

Nr. 53 ANUL XXI.

Sabiu, in 113 Iuliu 1873.

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Societatea româna din Berlin „Familia” printr-o adresa de condolentia a sea dno 23 Iunie a. c. îndreptata către P. Archimandrita și Vicariu arhiepiscopescu Nicolau Popoșca serie următoarele:

Présântiei Sele Par. Vicariu alu Metropoliei române gr. or. din Sibiu.

Inaltu Prea sântu Parinte!

Petrusi de cea mai via durere, pentru mórtea P. S. Sele Metropolitanului Andreiu Barou de Siagun'a, Societatea studentilor români din Daco-România, vine prin organulu nostru a-si exprima regretele sincere, pentru perderea ilustrului nostru pastoriu; Christosu au disu in Evangelia: „Dinariulu veduvei, este mai bine primitu că darulu avutului”, regretele noastre suntemu convinsi, voru fi primite că și dinariulu veduvei.

Acésta perdere este mare pentru noi și pentru romanismu, inse Domnulu Ddieu care da dorerea, da și consolatiă și sperantiă, ca întiepleciunea și patriotismulu clerului nostru ne va dá unu altu pastoriu, demnu urmasiu alu repausatului și plinu de patriotismu și de curagiu ne face a primi înceroarea ddieiesca plinu de resignatiune și a dice numai: „Domnulu Ddieu sa ierte pre repausatulu și Fia-i tierân'a usiôra.”

Bine voiti Ve rogâmu P. Ste Parinte a ne permite sa fimu ai Présântiei Vóstre fii spiritali.  
Presedintele societăției  
St. de Sala.  
Secretariu: Copescu.

Din apropiarea M. Osiorheiului.

Faim'a electrica și sfasietória de anima despre adormirea in Domnulu a nevitatului nostru Parinte Archiepiscopu și Metropolitu, Andreiu in 17 Iunie a. c. ni s'a adusu la cunoscintiă prin unu circulariu a Par. protop. Parteniu Trombitasiu din M. Osiorheiu, in acelu întielesu, că la tóte bisericile noastre in 8 zile sa se traga campanele de 3 ori pre di, și preotimea tractuale sa servésca s. liturgia și parastasulu in acele zile.

Iera a dón'a di 18 Iuliu par. protopresbiteru fórte miscatu, a datu circulatiunei alta harthia, in carea convóca preotimea tractuale insócita de câte doi deputati parochiali, spre infatisiare la unu Parastasu in biseric'a din M. Osiorheiu, facendu-se cunoscutu ca s'au tramisu P. Elia Fulea din Egersegu și Par Zacharia Baciu din Nasn'a cá reprezentanti ai protopresbiteratului la ceremonialulu inmortentării din Sabiu și Resnari, totu odata se dá și o programa despre decurgerea și ceremoni'a s. liturgii și Parastasului tienendu.

Duminica in 23 Iunie a. c. asiã dara au fostu serbatóre tripla, totu odata și fórte durerósa! subscrisulu care amu loatu parte la acésta ceremonia fanebra, voiu enará pre scurtu decurgerea festivitătii cá unu viu documentu alu iubirei ce au avutu și crestiniu de aici către Marele repausu.

Pre la 9 óre a. m. la jalniculu sunetu alu campaneloru, in frunte o cruce négra dusa de unu maiestru românu, se pornesce unu conductu dela cas'a parochiale constataroriu din 16 preoti și numitulu dnu prot. imbracati in reverendi, — patrafire — și felóne negre, in ordine câte doi cu luminári legate cu pantlice negre in mâni, cantându „Bine esti cuventatu Dómnu” etc. pre care poporul din locu și protopopiatu îi urmédia pâna la biseric'a.

Pre turnulu bisericiei falsaiã flamura négra, pórta cimiteriului, tind'a, usi'a bisericiei, icónele, policandrele, fruntariulu, prestolulu, și dintre tóte mai strabataóre de inima érá o méssa, asemenea invescute cu negru, pre care stan 4 fespice de argintu cu luminári aprinse, și o cruciulitiă, in midiloculu bisericiei, incongiurata de 14 preoti in ordine de două laturi.

Incependu-se s. liturgia au pontificatu par. prot. și doi preoti au cantatu in strane. Semnalulu inceperii parastasului au fostu aprinderea luminiloru preotiloru, cându pietatea, reverenti'a, și iubirea către repausatulu amestecata cu doliulu animei se putea cei de pre fetiele tuturoru. Dupa parastasu par. prot. rostí o cuventare fórte potrivita durerósei serbatori, cu testulu: „Tóti cei ce mergu la voi pre cale întórceti-ve și vedeti de este dorere cá dorerea mea” in carea cu o elocuentia rara au demonstratu trecutul durerosu, cu presentulu la care fericitul repausu au adusu biseric'a și natiunea sea româna, enumerându meritele aduse pre altarulu bisericiei natiunei și patriei, precum și trasurile cele mai momentóse din vieti'a acelu'a. — A două vorbire o tienú par. Elia Fulea din Egersegu, avendu de motto: „Si au fostu cându inaltia Moisi mânilé sele invingea Israilu”, demustrându ea Moisi au liberatu pre Israitu din sclavi'a lui Faraonu, iera Andreiu Moise alu nostru au reinviatu biseric'a și natiunea.

Dulce și totu odata durerósa impressiune au facutu acésta festivitate in tóti cei de fatia, și cu deosebire vorbirile au storsu lacrimi din fetiele credinciosiloru nostri a domniloru assesori și oficiali la tabl'a regésca și alte oficiali a dloru comercianti ai nostri și ai strainiloru și a tuturoru de tóta starea, spre adevieria ca fericitul repausu au fostu pastoriuulu celo bunu, iobtu de turm'a sea, și pentru multele merite e respectatu și de straini. Fia-i memori'a eterna și tierân'a usiôra!

Unu martore.

Cá sa satisfacemu pielorú dorintiã a le tramitatoriului esprese deosebitu dámu și urmatoriulu articulu publicitătii pre lênga observarea, cá celitoriulu sa nu pérda din vedere nici decum întentiunea cea buna și plina de pietate a scrietoriului articulu:

† Fagarasiu in 6 Iuliu 1873 nou.

Biseric'a româna in doliu!

Scóla româna in doliu! Natiunea româna in doliu; pentru

ca marele Archiereu Andreiu s'a dusu din lumea acést'a și ne-a lasatu orfani!

Iubite lectore! Se dice, ca nimic'a nu pórtu pamentulu mai greu decât nesciinti'a și intunereculu! Dá! aceea nesciintiã, carea duce pre omu departe de Ddieu; aceea nesciintiã, carea face pre omu a nu se mai cuóscé pre sine, carea 'la departéza de chipulu și asemenarea lui Ddieu; — aceea ignorantia, carea aduce in omenire nefericirea cea mare — departandu-o de creatorele generale, de acelu creatore din care fiint'a nostra, sufletulu nostru este numai o mica sciintela in midiloculu unui oceanu de lumina!

Déca este adevératu, iubite lectore! ca nesciinti'a apésa pamentulu și fiint'a nostra; — déca este adevératu, ca ignorantia aduce omenirea la miseria, la coruptiune și la marea nefericire de a nu se mai cuóscé ea pre sine, și sublimulu seu destinu: totu atátu de adevératu este și aceea, ca nesciinti'a și intunereculu disparu dinaintea binefacátoreloru radie ale luminei și ale sciintei, cari strabatu in sufletulu nostru, in consciinti'a nostra și ne destépta la vietiã nouã, plina de fericire și de fapte mari pentru binele omenirei! — Atunci pamentulu se bucura; iera cerulu ne suride și ne face sa vedemu nemurireã; — aceea nemurire, in carea vieti'a cea vecinica zimbesce, unde sufletulu vede lumin'a asceptata a nemurirei radia dincolo de momentu!!! Atunci, cându radiele luminei strabatu pre pamentu; atunci, cându lumin'a și sciintiã petrundu sufletulu nostru, fiint'a nostra: atunci fericirea nu întârdé de a veni sa presiedie tóte faptele vietiiei noastre pamentene!

Si déca, iubite lectore! intunereculu se lupta contra luminei, vitiulu contra virtutiei; déca omenirea, déca popórele apucându calea vitiului, apuca și dau pre căli gresite in cursulu vietiiei pre acestu pamentu: caus'a este, ca intunereculu le-a cuprinsu! Ele, popórele, s'aru prepadi si epoc'a actuale a omenirei aru fi semnatu cu o pagina trista mai multu in analele Universului, in istori'a cea mare a lumii: déca provedinti'a, déca divinitatea n'aru tramite in lume câte unu faru conducetoriu, care sa desemne de calea, pre carea are sa purcéda omenirea; câte unu geniù, care sa reverse lumin'a in sinulu omenirei; câte unu apostolu, care sa arete omeniloru calea virtutiei, calea nemurirei, — cá ei pururea avendu in vedere sublimulu lorú destinu, sa-si plinésca cu onóre misiunea pre acestu pamentu!

Dá! Damnedieu se indura și tramite din cându in cându in lume câte unu omu providentiale, câte unu barbatu mare, care sa ajute deplinirea operei morale a omului!

Déca acésta crescere, acésta deplinire morala religioasă-intelectuale a omului se eperéza numai prin educatiune și instructiune; cáta recunoscintiã nu detorimu noi mariloru barbati, tramisi de Ddieu se radice omenirea cadiuta! Cáta recunoscintiã nu detorimu noi acelorú barbati mari, cari in tóta vieti'a lorú au lucratu la fericirea omenirei cadiute!

Dá, iubite lectore! sa ni aducemu aminte de trecutu și de barbatii, cari au facutu gloriã vécuriloru trecute, — cari au luptatu pentru omenire și pentru noi; pentru cá sa-i admirâmu — și admirându-i sa-i venerâmu — și venerându-i sa ni inchinâmu faptelorú lorú celorú mari!!

Fiindu ca amu ajunsu noi, iubite lectore! acésta actualitate: trebuie sa incepem a traí prin multiami, cá sa lasâmu și noi la rendulu nostru unu venitoriu urmasiloru, ce ne voru succede!

Facendu noi, cei remasi in vietiã, devotiuni trecutului și barbatiloru, cari au lucratu la fericirea omenirei ajutandu realitiarea la gloriã și marire a gintiloru cadiute; amu sevarstu o virtute de primulu ordinu, carea va lasá posteritătii mai multu cu o lumina pre calea cea mare a perfectiuniloru omenesci!!!

Este dara unu obligamentu morale de primulu ordinu, pentru omenirea intréga cá și pentru toti populi — cá și pentru noi, a ni aduce aminte de acele geniù, de acele suflete mari ale trecutului, cari tramise de provedintiã au aretatú omeniloru din tempu in tempu adevérat'a cale morale providentiale a progresului, a sciintei, a virtutiei: cu unu cuventu a perfectiuniloru de totu felulu!!

Si acum, fratiloru români! in fati'a unui momentu inchisu obiã de vr'o două trei zile, si pre a cârui pétra sepulchrale vediendu inca tierânã prospéta, udata de lacrimile ceriului și ale pamentului amu atinsu óre-care punctu alu trecutului! Sa intrâmu patienu in elu!

Déca vomu deschide cartea faptelorú, cari s'au petrecutu in sinulu omenirei, vomu vedé acolo toti seculii, câtí s'au succésu din tempuri necunoscute pâna adí, — cu tóte faptele omenirei și cu barbatii, cari au lucratu la a ei fericire.

Déca vomu deschide cartea istorica a némului nostru, vomu vedé inca necesurile și suferintiile de totu felulu, ce au induratu mosii și stramosii nostri; vomu vedé acolo caractere de ferú și virtuóse, suflete mari, atleti ai romanismului, cari erau farulu conducetoriu alu colonieloru române nici la marginea acést'a a Europei! Acestoru mari luptatori, cari respandeau lumin'a in patri'a româna, și vitejesculu lorú bratiu avemu de a multiami, ca noi fii și nepotii lorú mai traimu astadi cá români!

Cáta dara ne obliga pre noi acésta recunoscintiã, aceste devotiuni, acésta aducere aminte de acei barbati mari ai trecutului nostru, cându ne vomu revoéc in memoria acelo tempuri triste, cari



se pareau, ca voru sa innoce romanismulu la gu-  
rele Dunarei — ca si in Carpati! Da, catu va esista  
unu sufletu romanu pre aceste pamentari, ingrasiate  
cu sangele strabunilor nostri, ne vom aduce aminte  
de voi, genii ai latinitatii orientale! O voi! guardi  
nevingibili ai romanitatii noastre de pre malurile  
Dunarei si Carpati — ca si de prin sinurile si  
strimtorile muntilor Emus si Pindu, voue ve con-  
sacramu aceste momente solemne, ca sa ve rechie-  
mamu pre cate-va momente din imperati'a umbre-  
loru, ca sa mai petreceti cu noi in midiloculu co-  
loniloru romani. Pamentulu ne desparte, dara ce-  
riulu ne uneste, ca noi traindu in suvenirile fru-  
moselor vostre fapte romanesci, purerea sa calcam  
pre urmele vostre cu aceea bravura, cu aceea  
statornicia, cu acelu amoru ardietoriu, cu aceea inima  
romanescă, care au ilustratu atatu de sublimu in-  
treg'a nostra vietia aici pre pamentu, candu era-ti  
cu noi. Sa calcamu acele urme gloriose, cari si  
astadi dupa atata tempu ilustraza memori'a vostra.  
O voi! anime generosa ale trecutului! voi, cari  
y'ati luptatu in tempuri grele sute de ani pana la  
sacrificiu! voi, cari a-ti lucratu in vii'a romanis-  
mului cu atata abnegatiune, nu uitati o singura di  
macaru sementi'a aruncata de Voi, ca ea a resaritu  
in animele nostre romanesci; nu uitati obiectulu  
landretiei vostre, care ve au facutu sa palpitati pen-  
tru prima ora, candu veniserati in lume.

Aduceti-ve aminte de nepoti, de cate ori ei  
indrasnescu sa ve faca devotiuni.

Dara adenci devotiuni si recunoscintie roma-  
nesci aru trebui sa iesa din pepturile nostre, din  
animile nostre, in tote dilele si mai cu sema  
adi in fati'a unui momentu, ce acopere pre celu  
mai mare barbatu alu natiunii si bisericei nostre;  
in fati'a unui momentu, ce ascunde in sinulu seu  
rece pre unulu din cei mari si mai illustri Archierei,  
ce a avutu biserici'a romana dela intemeerea Daco-  
Romaniei pana adi. Da! mare si ilustra a fostu  
Parintele Metropolitu A n d r e i u; pentru ca acestu  
Archiepiscopu romanu atatea fapte mari si folositoare  
a facutu pentru biserici'a sea, pentru scol'a si nati-  
unea romana, incatu mai o jumetate de seculu pur-  
tandu firulu conducetoriu alu vietiei nostre nationale,  
a fostu primulu luptatoriu intru regenerarea si con-  
solidarea romanismului din Daci'a centrala. Nu este  
biserica, nu este scola, nu este provincia romana,  
unde sa nu fi radiatu lumina din marele seu su-  
fletu. Nu este sufletu, nu este localitate romana,  
unde sa nu-si fi oferitu cu cea mai mare bunavo-  
intia santulu seu obolu. In anulu 1870 m'amu apu-  
catu si amu facutu unu maialu cu elevii din scol'a  
nostra normale „Radu Negru“ din urbea Fagarasiu,  
cu scopu sa impartimu bilete in favorea fondului no-  
stru scolasticu. Mi permitu si tramitu o epistola

cu unu biletu de maialu Parintelui Metropolitu An-  
drei. Dupa cate-va dile spre marea nostra bucu-  
ria ne tramite la fondulu scolei in obligatiuni de  
statu 600 de fl. v. a.

De multe ori dicea repositulu intru fericiere:  
„Romanului i trebuie lumina in spiritu si taria  
in caracteru, apoi va ajunge la glori'a si marirea  
stramosiloru sei.“ Eata omulu mare, fratiloru ro-  
mani! care intru adeveru calcă pre gloriosele urme  
ale stramosiloru! De aceea in tota vietia sea nu  
a lucratu decatu mai numai pentru scola si biserica.  
Caci la noi la romani, scol'a si biserici'a suntu cele  
dintaiu si unicele institutiuni romanesci, cari ne voru  
duce la glori'a, cari ne voru repune in positione a  
ni cunosce originea si missiunea aici pre pamentu,  
purerea aducendu-ne aminte de noi si de sublimele  
inceputuri ale romanitatii nostre si ale latinitatii  
iatregi. (Va urma)

### Din Sinodulu alu IV eparchialu alu die- cesei rom. greco. ort. din Caransebesiu.

#### Siedinti'a I

tinuta in 16/28 Aprilie 1873.

Dupa seversirea servitiului ddiescu si dopa ce  
s'a tinutu parastasu pentru sufletulu marelu fun-  
datoriu Em. Gosdu, deputatii sinodului adunandu-se  
dimineti'a la 9 ore in biserici'a catedrala alesera  
la propunerea dlui dep. Const. Radulescu o depu-  
tatiune pentru a invita pre Ilustrateea Sea dlui  
Eppu Ioane Popasu la sinodu. Deputatiunea au  
constatu din domnii: Sim. Dimitrievici, Iosifu Tem-  
pea, Dr. Atan. Marienescu si Ar. Damaschinu sub  
conducerea rever. d. prot. Sim. Dimitrieviciu.

Deputatiunea intorcendu-se reportedia, ca Ilust.  
Sea dlui Episcopu primindu cu placere invitarea si  
impartasindu binecuvantarea archiereasca s'a de-  
chieratu, ca se va presentă indata. —

Presedintele venindu in sinodu intre strigari  
de vii „sa traiesca“ ocupa loculu presidialu. Dupa-  
ce se alesera notarii interimali, domnii: Ios. Tem-  
pea si Nic. Popoviciu preoti, apoi dd. Et. Trail'a,  
Balt. Mantenu, Ioanu Becinég'a si Georgiu Grozescu,  
presedintele resti catra Sinodu o cuvintare bine-  
nimerita, pre carea amu impartasit-o publicului dejă  
in nru trecutu. —

Dupa acest'a se propune adoptarea regula-  
mentului afacerilor interne din anulu 1870, carele  
se si adoptedia cu unanimitate din partea Sinodului.

Presedintele Eppu provoca pre deputati  
a-si dá plenipotentiele si propune, ca membrii si-  
nodului in intielesulu regulamentului adoptatu sa se  
imparta in trei sectiuni verificatorie si adeca: cer-  
culu elec. I—X (inclus.) sa formeze sectiunea I;

cerculu XI—XX inclus. a dou'a sectiune si secti-  
unea a trei'a sa-o formeze membrii din cleru.

Sectiunea I se verifico pre alesii mireni din  
sectiunea a II-a.

Sectiunea II pre alesii din cleru, iera sectiunea  
preotiloru se verifico pre membrii din sectiunea I.

Predandu-se presiedintelui planipotentiele si  
protocolele de alegere si scrutinare, acestea se  
impartu sectiuniloru resp. spre revisiune suspen-  
dandu-se siedinti'a pre o 1/2 ora. —

Redeschisendu-se siedinti'a raportatoriului sec-  
tiunei I dlui Const. Radulescu referedia, ca in cer-  
curile elec. X—XX alegerile fadute suntu valide de  
ore-ce nu s'au insinuat nica unu protestu, deci  
propune verificarea deputatiloru alesii observandu,  
ca Dr. At. Marienescu a abdisu de mandalulu seu  
in cerculu elec. alu Saschei mont. XII; Sim. Man-  
giuc'a, alu Oravitiei mont. XIII; Traj. Dod'a alu  
Teregovei XII; I. Bartolomeu alu Satului nou XX;  
mai departe, ca dlui G. Ioanovicu devenindu la  
sinodu si nepronunciandu-se fatia cu mandalulu seu  
nu se pote verifico de deputatu in Boci'a mont. —

Deputatii alesii se verifico in cercurile susu  
numite, pentru cele-lalte se escrie alegere noua.  
Georg. Ioanovicu se verifico, dopa-ce presid'ulu pro-  
duce dechieratiunea acestuia in scrisu, ca primesce.

Raportatoriulu sectiunei a dou'a Dr. Atan. Ma-  
rienescu referedia, ca nefacendu-se in cercurile  
elec. I—XX din cleru alegerile conformu legel  
propune alegere noua in cerculu XX alu Satului  
nou, suspinderea alegerel in cerculu VI pana ce se  
va dechiera deputatulu resp. fatia cu mandalulu seu.  
Alegerile nu s'a facutu in acea di si commissari  
ca deputati au condusu alegerea si subscrisu ple-  
nipotentiele; deci asfelulu de iregularitati sa se in-  
cunguie in venitoriu. —

Dlui dep. Babesiu reflectandu, ca in cerc. el.  
XVI si XVII s'a templatu alegerea contra ordina-  
tiunea cons. la 8 Fauru, si inainte de tempu, sa  
se nulifice.

Alegerile din cerc. XVI, XVII si XX se nu-  
lifica si se escriu alegeri noua, deputatii celor'a-lalte  
cercuri se verifico.

Raportatoriulu sectiunei III, dlui dep. Iac. Po-  
poviciu propune verificarea deputatiloru din cerc.  
I—X observandu, ca dlui dep. V. Babesiu resemna  
la mandalulu seu in cerc. V si dlui Georg. Ioano-  
viciu in cerc. VII.

Sinodulu dechiera de verificati pre deputatii  
in cercurile I—X; pentru cercurile V si VII se  
escrie alegere noua. —

Sinodulu dechiera preurmatoriul deputati de  
verificati: (A. Din clau.)

1. Din cerculu elect. Zaguzeni d. I. Stefano-  
viciu par.

## FOISIORA.

### Scutulu meu.

Aruncato d'a sortiei valuri,  
Printre stanci cu piscuri nalte,  
Unde nu-su urme de plajuri,  
Unde omu nu mai strabate;  
Decatu vulturu sburatoriu,  
Si gazel'a sprintenea,  
Seu deca zeresci vr'una noru,  
Susu pre bolta, si vr'o stea.  
Man'a-mi drepta atuncea, si refugiulu meu,  
Este rugaciunea catra Dumnedieu;

Aruncato pre marea lata,  
Unde sufla amaru oceanulu,  
Unde naja-mi desperata,  
Nu mai dieresco limanulu;  
Unde valulu furiosu,  
Sta sa se arunca 'n nori,  
Unde celu mai curgiosu,  
Nui lipsitu de reci fiori,  
La acestea inca, unde-i scutulu meu? !  
Nu se pote atorea fara 'n Dumnedieu.

In resbele nversunate,  
Ce ajungu la desperare,  
Unde sabi'a strabate,  
Fara mila si crutjare;  
Unde-i fratele strainu,  
Ear' tu omule: calau,  
Unde fiuila de crestinu,  
Nu mai are Dumnedieu.  
Ce-i si-aicea ore, tota curagiulu meu? !  
Numai; rugaciunea catra Ddieu.

Dara se dlu lipsitu de tote,  
Fara pane, far' avere.  
Cascigandu-mi de se pote,  
Ca seraculu care cere,  
Vro bocata, seu para,  
Dela cei ce in sierpariu,  
Porta mii, n'asi despera,  
La-si cere de susu daru,  
Caci e mare si puternicu, e balsamu,  
Pentru sufletu mangaiere, candu 'lu amu,  
Iacobu Ono a  
clericu abs.

### Inceputurile diurnalisticii.

Se scie ca chinezii au apucatu inaintea tutu-  
roru celor-lalte popore, in materia de tipografia si  
de publicitate. Artea tipariului e cunoscuta din  
vremi-immemoriale in Tartari'a, in Chin'a si in  
Iaponi'a. Marturii necontestabile areta ca chinezii  
aveau tipografii la inceputulu seclului III-lea,  
si ca se serviau cu caracterele mobile de lemnu in  
seclulu alu X-lea. „Noi ne falimu cu minunea  
tipariului nostru, dice Montaigne; alti omeni la altu  
capetu alu lumel, in Chin'a, se serviau cu ele in-  
ainte cu o mie de ani.“ S'au publicatu prin urmare  
scrieri, diuarie periodice, gazete in aceste tieri pri-  
vilegiate, in tempuri vechi.

Diuarismulu la Rom'a consista la inceputu in  
prescriptele verbale ale siedintiloru senatului, in  
publicarea nasceriloru, mortiloru, a despartieniloru,  
a numeloru strainiloru care soseau la Rom'a, a  
pretiului grauelorulu, a carnei si a altoru obiecte de  
hrana. Acestu diuaru se numi „actu populi Ro-  
mani et diurna.“

In evulu de midilocu cunosciinti'a faptelorulu  
contemporane se gasia numai in analele redactate

de calgari, cum suntu „eroni'a calgarului din  
Saint-Gall“, „marele cronice ale santului Dionis-  
ie“, etc.

Intaiulu diuaru „Mercurulu Franciei“ su pu-  
blicatu in 1605. Elu fu intreruptu dopa o existintia  
de 59 de ani, adeca in 1664, si reinceputu in  
1672 sub titlulu de „Mercurulu girante“ pana in  
Maiu, 1710.

„Gazel'a Franciei“ a fostu fundata la Parisu  
in Aprilie, 1631, sub domni'a lui Ludovicu XIII,  
de mediculu Renandot. Unu istoricu dice, in ac-  
cest'a privire:

„Gazel'a“ fiindu inventata si imprassiala sub  
ministeriulu cardinalului Richelieu, care se adresa  
multu la guvernul, facea sa se publice pre acesta  
cale mai multe succese fericele, cari opriau pre  
catu-va tempu turburarea provinciiloru inainte ca  
adeverulu sa fia cunoscutu cu sigurantia.

Intaiulu numeru alu „Diuariului invitatiloru“  
fu publicatu in 3 Ianuariu 1665 de Denis de Sal-  
los, consiliariu in parlamentu si fu pusu in atri-  
butiunile cancelariului Franciei in 1702, intreruptu in  
1793, reinceputu patienu tempu spre sfersitul se-  
culului de pre urma de Sainte-Croix, Sylvestre de  
Sacy, Langlés, si continuatu in 1816 sub direc-  
tiunea ministrului de justitia.

Nicolae de Brégnay, chirurgu alu regelui, pu-  
blicu in 1679 la Parisu unu diuaru de medicina,  
suprimatu in 1682.

Bayle facu sa apara in Oland'a „scirile re-  
publicei literiloru“ in 1686. Jesuitii intrerupsera  
foi'a lor. „Diuariulu de Trévoux“ in 1701.

Intaiulu numeru alu „Monitoriului“, devenitu  
diuaru oficalu alu guvernului francesu in 17 Ian-  
uariu, 1800, a fostu publicatu in 5 Maiu, 1789  
Intaiulu numeru alu „diuariului librariel“, ce-



- II. Din cercula el. Lugosiu, d. Iosifu Tempea.  
 III. Din cercula el. Zgribesci d. G. Pesteanu pp.  
 IV. Din cercula el. Fagetu d. Atan. Ioanovicu pp.  
 V. Din cercula el. Cosiay'a, d. Nic. Popovicu adm. paroch.  
 VI. Din cercula el. Budiasiu d. N. Bolocanu, par.  
 VII. Din cercula el. Jebelu, d. Ales. Ioanovicu pp.  
 VIII. Din cercula el. Ciacov'a d. Ales. Popovicu Adm. protp.  
 IX. Din cercula el. Fizesiu, dlu Ioanu Popovicu ppbiteru.  
 X. Din cercula el. Retisioru, d. I. Cocor'a, adm. paroch.  
 XI. Din cercula el. Iamu, dl. Ios. Popovicu, ppbiteru.  
 XII. Din cercula el. Sasc'a mont. d. Mih. Alexandroviciu parochu.  
 XIII. Din cercula el. Oraviti'a mont. d. Iac Popovicu, ppbiteru.  
 XIV. Din cercula el. Bocs'i'a-rom. dlu Alecsiu Popescu, parochu.  
 XV. Din cercula el. Reciti'a mont. d. G. Porcioranu, parochu.  
 XVIII. Din cercula el. Mehadi'a d. Mih. Popovicu, adm. ppsco.  
 XIX. Din cercula el. Bozovicu d. Mih. Blidariu, adm. paroch.
- B. Dintre mireni.**
- I. Din cercula elect. Zagujeni, dlu, Ant. Mocioni, propr. mare, si dlu Iul. Ianculescu.  
 II. Din cercula el. Lugosiu, dlu Dr. Ales. Mocioni, propr. mare si dlu Constantinu Radulescu, adv.  
 III. Din cercula elect. Zgribesci, dlu Dr. Ios. Miescu, si dlu Const. Popovicu, invet. in Idora.  
 IV. Din cercula elect. Fagetu, dnii; Eug. Mocioni propr. mare si Georgiu Grozescu jar. —  
 V. Din cercula elect. Cosiay'a, dlu I. Bartolomeu, secr. cons.  
 VI. Din cercula elect. Buziasiu d. Stef. Ioanovicu iur. si Atan. Alecsiu.  
 VII. Din cercula elect. Jebelu, d. Vinc. Popu adv.  
 VIII. Di cercula elect. Ciacov'a d. Adr. Damaschinu, ass. la senatulu episcop.  
 IX. Din cercula el. Fizesiu, d. El. Traila adv. si d. Mart. Tiapu, invet.  
 X. Din cercula el. Retisioru. d. Nic. Ioanovicu si dlu heronu Eug. de Duc'a.  
 XI. Din cercula el. Iamu dlu Vinc. Babesiu si dlu Traianu Miescu.  
 XII. Din cercula el. Sasc'a mont, dlu Baltazaru Monteanu adv.  
 XIII. Din cercula el. Oraviti'a mont. dlu Dr. At. Marienescu, assess. de tribunalu.

lebru prin colaborarea lui Beuchot, a aparutu in 22 Decembre, 1798.

Indata ce isbucni revolutiunea, fia-care opinione voi se siba organele ei. Discussiunea deschisa in statele generale dete locu la debateri aprinse in totu publiculu si sa stabiliu diuarie, spre a raspunde la acesta nevoie generala de contraversa.

In acesta lupta noua, aparura succesivu diuariulu Parisulu, Monitorele, Logografulu, Diarea Dilei, Revolutiile dela Parisu, Actele Apostoliloru, Oglind'a, Dilnic'a, Diuariulu debateriloru, Diuariulu omentiloru liberi, ala carui titlu fu parodiatu Diuariulu Tigriloru s. a.

Cea dintai publicare periodica a aparutu in Angli'a, sub auspiciile reginei Elisabet'a, in 1488, sub titulu de „Mercurulu englese.“ Intai'a gazeta publicata in Angli'a a aparutu la Oxford, sub titulu de „Mercurius Aulicus“ in 1 Ianuaru, 1642: acest'a era diuariulu curtiei. „Gazet'a de Londr'a“ in 5 Februaru 1666, diuariulu politicu publicatu in 1649 la Lisbon'a. Intai'a gazeta publicata la Bruxelles in 5 Ianuaru, 1655, redactata in francezese. In lun'a lui Fevruariu, 1664 se publica Leipzig savant'a opera: „Acta eruditorum“. In 1721 aparu la Boston: „Curierulu nouei Anglii“, imprimatu de fratele Veniaminu Franklinu.

Cele dintai diuarie fura imprimate in Russi'a in 1755. Unulu din ele era in limb'a franceza.

Se spunemu, terminendu aceste detalie rapedi, ca numele de „Gazeta“ vine dela figur'a unei tiarce, numite „gozz'a“, in italieneze — simbolulu palayragiei — pre care tiparitorii de diuarie o pusesera in capulu foiloru loru.

(La Opinion nationale).

XIV. Din cercula el. Bocs'i'a rom. dlu Stef. Antonescu, jude adi cerc. dlu G. Ioanovicu prop. mare.

XV. Din cercula Resiti'a mont. dnii: Sim-Mangiac'a adv, si I. Becinég'a iur.

XVI. Din cercula el. Caransebesiu dnii I. Iordanasiu, assessoru la sen. scol. si I. Bistriianu, prop.

XVII. Din cercula el. Teregov'a, dlu G. Brinzeiu, capitanu.

XVIII. Din cercula el. Mehadi'a, dlu George Trapsia cap. pens. si dlu Lazaru Grozavescu.

XIX. Din cercula el. Bozovicu dlu gen. Traianu Dod'a si dlu Elia Floca.

XX. Din cercula el. Satulu-nou, dlu Baluojanu, locot. prim. in pens.

S'au verificatu: a) din cleru 17, iera dintre mireni 33 deput. cei presenti intrunescu nrulu de 44.

Inaltulu presidiu dechiaru sinodulu de capace, a aduce decisiuni, propune alegerea definitiva a notariloru, sinodulu alege de atari: pre dnii Ios. Tempea si Nic. Popovicu din cleru; pre dnii Elia Traila, Baltazaru Munteanu, I. Becinég'a si Grozescu dintre mireni, Elia Traile de notariu dirigitu. —

Pentru protocolulu siedintei acestei'a se designia d. Ios. Tempea, pentru cuventari, dlu Baltaz. Munteanu.

Presedintele dechiarandu sinodulu de constituitu propune alegerea de 5 comisiuni, se alege din partea sinodulu:

I. Pentru comisiunea verificatoria: Iac. Popovicu si I. Cocor'a din cleru; Sim. Mangiac'a Dr. Iosifu Miescu, I. Bistriianu, Stef. Antonescu dintre mireni.

II. Pentru comisiunea afaceriloru strinsu biser Ales. Ioanovicu si Ales. Popovicu, din cleru; Vic. Babesiu, Traianu Miescu, maior, Nic. Ioanovicu, I. Bartolomeu dintre mireni.

III. Pentru comisiunea petitionaria: I. Popovicu, Mih. Blidariu, din cleru; Dr. Ales. Mocioni, Stef. Ioanovicu Dr. At. Marienescu, Const. Radulescu dintre mireni.

IV. Pentru comisiunea financiara: At. Ioanovicu, G. Porcioranu din cleru; Iul. Ianculescu, Ar. Damaschinu, G. Trapsi'a, Vinc. Popu dintre mireni.

V. Pentru comisiunea scolara: Ios. Popovicu, Mihailu Popovicu din cleru; I. Ionasiu, Martinu Tiapu, Cou. Popovicu, I. Balrosianu dintre mireni.

(Va urma)

### Convocare

la Blasiu, pe 3 Augustu a. c. st. n.

la adunarea generala a despartimentulu cercuale XX. a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu.

Din siedinti'a comitetulu susu cercoscriului despartimentu tienuta in Blasiu la 3 Iuliu 1873.

se estrada prin

Dr. Iac. Brendusianu,  
actuante.

### Causa limbiloru la judecatoriile regesci

Cu ocaziunea pertractarei verbale tienute in 27 Iuliu 1873 calend. nou, — la tribunalulu supremu, ca foru alu 2-lea si suprema disciplinariu, in caus'a disciplinara in contr'a judelui regescu dela tribunalulu regescu din Dev'a, inaintea unui publicu presentu, a intrebatu domnulu Fabry presedintele judecatoriei pre inculpatulu, ca cum 'si inchipuesce dumnialoi, adeca inculpatulu, in prala o consultare judecatorésca intre mai multi membrii judecatoriesci, si cum 'si inchipuesce inculpatulu efectuirea practica a legii despre limbe in intielesula explicatu de inculpatulu, candu dintre mai multi membrii judecatoriesci unii nu precepu limb'a, in care refera unu judecatoriu, si propune o cauza de judecatu? Cum se voru intielege, si precepe mai multi judecatori intru o limba, care nu o sciu toti?

La intrebarea acest'a au respunsu inculpatulu: „Practicabilitatea unei legi este treb'a si lucrulu legislatoriulu. Legislatoriulu are misiunea, de a face legi practice, nu judecatoriulu. Unu judecatoriu nu are, de a judeca despre lege, ca ore practicabila si buna e, seu ba; ci are numai se judece strinsu dupa lege, adeca in intielesula legii, pana candu legea, buna seu rea, — practicabila seu ba — sta in puterea obligatoria.

Legea despre limba, adeca articolulu 44 din 1868 asi'a obliga si indatoréza pre fiesce-careie judecatoriu in functionile sele, si asi'a 'lu face de responsabilu pentru indeplinirea ei, ca si ori-care

alta lege, care taie in spher'a de activitate a unui judecatoriu.“

Tabl'a regésca din Muresiu-Vásárhely dupa pertractarea verbala publica tienuta acolo cu inculpatulu in 26 Aprilie 1873 au judecatu pre inculpatulu, in privinti'a limbéi de vinovatu, din doue motive:

1. Pentruca inculpatulu in referadiile sele, pre partea stenga a colei de referada, a intrebuintiatu limb'a romana si germána in unele cause a persóneloru de romanu, seu de némtiu.

(de tote vre-o 70 intre 762.)

2. Pentruca trei declaratiuni ale sele in urmarea provocarei facute de tabl'a regésca, le-a datu in limb'a romana, si germána, si anume: un'a in 5 Iuliu 1872 la presedintele tribunalulu din Dev'a in limb'a germána (még nem is sajt anyanyelvén, hanem német nyelvé), — alt'a cãtra tabl'a regésca Nr. presid. 176/872) in limb'a romana, si a trei'a cãtra tabl'a regésca sub Nr. 3982/872, in 3 Iuliu 1872, in limb'a germána, (mintegy kitüntetéseül annak, hogy az állam hivatalos nyelvet, a törvény megvetésével mellőzni jogositva érzi magát, viszont német nyelven szerkesztette.)

Tribunalulu supremu inse din motivele deasupra ale tablei regesci, numai ala doilea 'lu-a luat in consideratiune in contr'a inculpatulu, si a declarat pre inculpatulu de vinovatu pentru calcarea legii articol: 44 din anulu 1868, §. 4, pedepsindulu cu gradulu intaiu de pedepsa adeca cu „r o s z o l á s“ dojana, displacere, — reieptandu apelatiunea procurorulu superioru de statu, care a pretensu pedepsirea cu ala doilea gradu, adeca cu f e d d é s infruntare — (Verweis.)

Judecatori au fostu: Dapsy, Ostrovski referentu — Herzits, Dimits, Mihályi (romanu) — si Somossy.

Nu judecatoriulu Balomiri pentru neimplinirea detorintieloru sele oficióse, ci judecatoriulu romanu Balomiri fatia cu limb'a maghiara, si supasulu romanu Balomiri fatia cu superiorulu seu maghiaru a judecatu si pedepsitu.

### Interpelatiunea deputatulu Dr. Iosifu Hodosiu, adresata ministrulu presedinte ungurescu in privinti'a interdicerei diuariulu „Romanulu“ din Bucuresci de a circula pre teritoriulu austro-ungurescu.

Onorabila Camera, voui se adresediu doi ministru presedinte o interpelatiune. In Romanulu — diariu politicu ce apare in capital'a Romaniei, — cetescu nrmatórele: „Romanulu este opritu de a circula in Austro-Ungari'a. Ministeriulu. . .

Voci. — Magyar, magyar. (Unguresco unguresco).

Hodosiu. — Numai decatu domniloru. Citezu cuvintele originare. Vi le voui spune si unguresce. Asi'a dara. . . „Ministeriulu ungurescu i-a facutu acesta onóre. Astadi ni s'au inapoiatu dela oficiulu postale din Bucuresci numerile destinate pentru Austro-Ungari'a, pre motivulu interdicerei din partea guvernulu din Pest'a.“

Acum se ve spune si unguresce. (Oratorele traduce din conventu in conventu, si apoi continua). Onorabila Camera, nu sciu ce a pututu indemná pre d. ministru presedinte, si propriu pre guvernulu, de a interdice circularea diuariulu Romanulu in Austro-Ungari'a. De aceea vouescu a-lu interpela. Eu, domniloru, cetescu acestu diariu, si 'lu cetescu, ve potu spune cu multa diligintia, n'amu cetitu in elu unu articlu, prin care s'aru atacá ideia de statu a Ungariei, n'amu cetitu nici unu articlu, prin care aru provocá pre romanii de dincóce de Carpati la rebiliune in contr'a unguriloru seu in contr'a integritátei tierci. Din contr'a: acestu diariu a sustienutu si a voitu se sustiena totu-déun'a bonele relatiuni intre Romani'a si Ungari'a. . . (Sa ascultámu, sa ascultámu).

Ore de acea a opritu guvernulu acestu diariu, pentruca au vorbitu si vorbesce despre abdicarea principelui Carolu? Apoi despre acest'a vorbesce tota pres'a, dinarele d-vóstre unguresci, dinarele germane si tote. Apoi, domniloru abdicatiunile principiloru astadi suntu la ordinea dilei. N'ati vediatu pre Amadeu, nume frumosu, cáci insemnédia iubituriu de Dumnediu, nu l'ati vedintu cum a plecatu cu onóre din Spani'a? Ei bine, na sci ce interesu póte avé guvernulu ungurescu cá principelei Carolu se nu plece cu onóre din Romani'a.

Seu de acea nu 'i place guvernulu ungurescu



diariulu Românulu, pentruca serie in contr'a esceselor si licintelor desfrenate ale Evreilor?

Daru la noi si in alte tîeri nu suntu diuare cari scriu nu numai cu demna indignatiune, daru de multe ori cu o justa vehemintia in contr'a desfrenarei Evreilor?

Care a potutu fi daru motivulu guvernului de a interdica circularea diariului „Românulu“ in Austro-Ungari'a? Eu nu sciu, nu 'lu potu gâci.

Intreba daru pre guvernulu si speru ca d. ministru presiedinte, care este presinte 'mi va responde chiaru astadi, s'eu preste 5—7 dile, pâna cându voru mai durâ siedintiele, s'eu, dêca nu 'mi va responde in aceste dile, speru ca, pâna la tòmna va contramandâ interdica. Sgomotu. Si audimu).

l'eta interpelatiunea mea. (Sa audimu).

„Ce a indemnatu pre d. ministru presiedinte, si mai cu s'ema pre guvernulu a interdica circularea in Austro-Ungari'a a diariului politicu „Românulu“ care apare in Bucuresci, capital'a Romaniei?“

### Principele Carolu de Romania.

Sub acestu titlu „Le journal de Rome“ publica urmatoriulu articulu, pre care credemu importantu de alu pune sub ochii cetitorilor nostri:

„Mai multe diuare din Austro-Ungari'a si din Occidentu, punendu in circulatiune sgomotulu unei abdicari eminate principelui Romaniei, press'a din Bucuresci ii dete indata o desmiatire si pentruca se vorbise de pressiunea exercitata din Berlinu, pentru a obtine acestu resultatu, cu scopu de a inlesni o combinatiune teritoriala intervenita intre cortile Prussiei, Russei si Austriei, „Correspondintia provinciala“ care este organulu lui Bismark a venitu se intarésca dismintirea data de press'a româna.

Dêca ne aducemu aminte cum presentia principilor Germaniei dela Augustu de Saxonia pre tronulu Poloniei, departe de a preservâ acêsta nenorocita tiêra, nu facu decâtu a oferî Germaniei si mai cu s'ema Prussiei unu midlocu de amestecu in afacerile ei, apoi unu pretextu de intielegere cu vecinii pentru a o impartî intre ei, putemu a nu fi amisciti a privi asupr'a sôrtei Romaniei prin presenti'a unui Hohenzollern pre tronulu român. Si de ôre-ce mai multu decâtu odata Austri'a a facutu sa se vada postele sele in privintia celu putienu a unei'a din cele doue principate, ale carora unire constituie Romania, si ca Rossi'a n'au disimlatu nici odata ca anecsa a amendor'a intra in planulu ei, resulta de aici ca ideia unei impartiri a principatelor Dunarene intre aceste doue mari puteri s'a agitata adese-ori, dêca nu in convorbirile diplomatice, celu putienu in organele care au sarcina de a inaltia balonele de incercare a cancelarilor.

Se cuvine a observâ, ca dejâ acele doue puteri au teritorii române. Astfelu Austri'a si-a adjuccatu Bucovin'a la finele seculului din urma si Ungari'a a voit sa-si incorporede principatulu Transilvaniei; câtu despre Russi'a, ea si-a atriboitu in 1812 Basarabi'a d'n care n'au restituitu decâtu o mica parte cându cu pacea dela 1856.

Austro Ungari'a, se pretinde, ca nu aru refusa de a-si anecsa Valachi'a, chiaru cu fortia, pre cându Russi'a s'aru multiam, a luâ asta-data numai Moldov'a, ceea-ce fâra indoiela n'aru indestulâ lungu tempu post'a sea de cuceriri, daru aru avé totusi pretiosulu folosu a pune fruntarielu sele pre Dunare.

Prussi'a se dice, pré departata de gurile Dunarei pentru a primi in acêsta tiêra vre-o parte teritoriala, aru gasi in alta parte o compensatiune indestulatória, pre care acum câ in secululu trecut, cei doi aliatî nu i-aru contestâ.

Nu negâmu ca politic'a celoru trei curti ai sântei aliantie este inspirata de unu spiritu de dominatiune. Totusi Prusi'a, acum'a cându regele ei este Imperatore alu Germaniei, pôte se nu aiba atât'a indulgentia câtra Russi'a, precum cându regele ei n'au fostu decâtu unu simplu electoru alu imperiului germanu.

Românii au gasitu in principele Carolu, unu principe de o inalta moralitate de intentiuni drepte si care n'au neglijatu nimicu pentru a se identificâ pre câtu mai bine cu tiêra care l'au adoptatu si alesu. Acêsta nu va se dica ca i-a satisfacutu pre deplinu. Acêsta tiêra, a cãrei'a populatiune este in mare parte esclinta, se agita de seculu prin celu mai deplorabilu spiritulu de partiida.

In impregiorari mari anim'a cea buna triumfedia si determina o unanimitate supridietoria, inse in vietia politica de tote dilele, pasiunea absorbedia puterile cele vii ale natiunei.

S'a observatu ca dominatiunea principiloru in Romani'a n'au intrecutu siepte ani; s'aru dice ca acestu numeru de siepte este acolo etatea climaterica a principatului. Si caus'a principala a acesteia este ca, cându fia-care partidu a ajunsu dup'olalta la putere s'eu a perdutu definitivu sperantia de a ajunge la ea, tote se coalisa pentru o schimbare de guvernulu.

Principele Carolu este in alu sieptelea anu alu stapaniei sele. Primulu seu gându a fostu de a descoperi unu omu de statu, care l'aru putea mantiené mereu câ primu-ministru, precum a facutu regele Wilhelm de Prusi'a cu atâtu norocu pentru glori'a si puterea sea, in persona principelui de Bismark. A cui e via'a dêca acêsta intentiuni nu s'a realizatu? Principele Carolu incercâ, inse spiritulu de partidu nu a primit'o. Nici barbatii politici de diverse nuancie nu s'an potutu aslâ in acela'si cabinetu fâra a cautâ sa se esclude unulu pre altulu; nici vre-unulu din ei n'a avutu unu prestigiu suficientu spre a impune altor'a diferentia.

— Nu ve poteti inchipui, dise intr'o di principele Carolu unu strainu pre care-lu onorâ cu ôre-care incredere, cu câtu necasu amu a gasi adeverulu intre atâtea persone politice care se succedu in palatu, acusanu-se un'a pre alt'a.

Un'a din cele mai mari dificultati de a guvernâ in Romani'a, provine din aplicarea ce au partidele a se coalisâ afara de ori-ce principiu.

Totusi mari si folositorie reforme s'au facutu. Dromorile de feru s'au construitu si armata se organizéza. De n'aru fi fostu persecutiunea israelita, câ sa arunce asupr'a Romaniei o umbra defavorabila, daru care nu se pôte pre dreptu imputâ principelui Carolu, ne-amu putea numai bucurâ de progresulu implinitu din tempulu unirei.

Vomu spune alta data ceea ce tiêra datoréza activitatiê principelui si spiritului petrundietoriu alu locuitoriloru sei.

Astadi ne vomu marginof numai la unu consiliu intretitu, ce-lu adreséza româniloru o inima latina ce-i cunósce si-i iubésce:

Sa nu-si puna increderea loru in desacordulu puteriloru, ci in propri'a loru concordia;

Sa caute aperarea natiunei loru in desvoltarea tuturor energieloru si in egalitatea tuturor celor'a care suntu nascuti pre acela'si pamentu, ori care aru fi cultulu loru;

Sa profite de esempulu Spaniei care, separandu-se in tempu inoportuna de Amadeu de Savoia, a cadiutu in anarhia. „Cur. de I.“

### Varietati.

\*\*\* Necrologu. Veduv'a An'a Todea nascuta Nicol'a, orfania Ioanu preotu in Cerbu, Nicolau, Mari'a, Rafil'a, Agaf'a, Samfir'a, Dimitriu si Georgiu, precum fratii si alte rudeni numerose cu anim'a frânta anuncia trecerea din vietia a préiubitului sociu, parinte si frate Dimitriu Todea preotu gr. or. in Albacu, protopresbiteratulu Zlatnei de susu in etate de 54 ani, iêra alu servitiului la sântulu altariu 37 ani, repusatu in Albacu dopa unu morbu de 24 ôre Sambeta 23 Iunie a. c. c. v. la 9 ôre sér'a, impartasitu fiindu cu ss. Taine. Celebrarea funebra s'au severitu Marti in 26 Iunie dopa amédu la 4 ôre la locasiulu defunctului, iêra osemintele se voru astruca in cimierulu bisericeii din locu. Fia-i tierân'a usiôra si memori'a binecuvantata.

\*\*\* Cholera. Din Clusiu aducu diurnalele urmatoarele despre starea actuala a acesteii epidemie: dela 18 Iunie pâna la 7 Iuliu s'au bolnavitu 245, s'au vindecatu 75, au muritu 121 si au remasu sub grigia mediciloru 49 persone.

\*\*\* Doue telegrame, cu dat'a din 20 Iunie, publicate de diuarulu Istrosu, aducu scirea ca in Galatiu si Craiova s'a ivitu colera. In Galatiu au fostu pâna acum patru casuri, din cari trei cu morte; in Craiova mai multe, din cari trei cu morte.

Osebitu de aceste casuri, in Galatiu o familia venita de curendu din Germani'a, a avutu unu mortu.

\*\*\* **Avisu:** A esifu de sub tipariu brosiur'a I din Manualulu popularu de agricultur'a practica, indiestratu cu mai multe ilustratiuni despre cele mai insemnate unelte agricole si dedicatu Asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a populului român, de George Vintila, inspectore silvanale — districtuale. Cupride: Nutritiunea si compositiunea plantelor; pamentulu, clasificarea, lucrarea si imbunatetirea lui si o particica din capitululu despre gunoiu. Abonamentulu se face la autorele in Fagarasiu si la Redactiunea acestui diuaru. Pretiulu unei brosiuri face 40 cr. cu tramitere pre posta 46 cr. Dela 10 esempl. se da unulu gratisu. Brosiur'a II va esi câtu de curendu si se va tramite fâra intârdiere d-loru abonenti, 4 côle suntu dejâ tiparite gat'a.\*

\*) Celelalte diuarie nationale inca suntu rugate se binevoiesca a reproduce intre varietati acestu avisu.

### Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a confessionalu gr. or. din Haro in comitatulu Hunedórei protopopiatulu Giógiului I, se deschide concursu pâna la 15 Augustu a. c. s' v.

Emolumentele suntu: 300 fl. v. n. salariu anualu, grâdina pentru legumi, dela totu prunculu umblatoriu la scóla unu caru de lemne s'eu 1 fl. v. a. si cartiru libero.

Doritorii de a ocupâ acêsta statiune invetiatoresca au sa-si tramita recursele câtra comitetulu parochialu, s'eu deadreptulu onor. dnu Vasiliu Piosiu prot. alu tractului Giógiului I, in Hondolu per Dev'a alaturandu testimoniu preparandialu si de calificatiune, si tote atestatele despre servitiulu de pâna acum; afara de acestea se postese ca pre lângu limb'a materna (româna) se vorbésca si limb'a magiara s'eu germâna, si totu-odata suntu postiti a se infatisia in vre-o dumineca s'eu serbatóre la s. bisericu, câ se fia cunoscuti populului. — Haro 6 Iunie 1873.

In numele comitetului parochialu.

Georgiu Lorintiu,  
presiedinte.

Cu scirea si invoirea O. D. Protopopu tractualu.  
(1—3)

### Concursu.

Pentru ocuparea stationei de capelanu lângu betránulu parochu Ioanu Jont'a din Bochoitju, protopresbiteratulu tractului Nocrichiu—Cinculvi-mare, se deschide prin acêsta concursu in intielesulu Inaltului ordinu consistorialu din 10 Maiu a. c. nr. 453. pâna la 20 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

a) Trei jugere de pamentu din portiunea canonica.

b) Venitulu epatrafirului dopa stol'a usata dela 62 familii cu numele semnate, care tote impreuna dau unu venitu anualu de 199 fl. v. a.

Doritorii de a ocupâ acêsta statiune, câ obligati de a implini tote functiunile nepunctiosului preotu, suntu avisati, a-si tramite concurselu instruite amesuratu „Statutulu Organicu“ pâna la terminulu prefiptu.

Nocrichiu in 20 Iunie 1873.

Cu contielegerea comitetului parochialu.

G. Maieru,  
adm. ppsc. (2—3)

### Concursu.

Pentru ocuparea unei stationi invetiatorescu la scól'a normala rom. gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandu, se deschide prin acêsta concursu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 450 fl. v. a. si se platescu in rate lunarie anticipative.

Doritorii de a ocupâ acestu postu au de a-si ascerne petitiunile loru instruate conformu „Statutulu Organicu“ pâna in finea lunei lui Iuliu a. c. s' v., la subsemnatulu aici in Bradu, si au a documentâ ca suntu romani si de relig. gr. or.; au absolvatu celu putienu IV cl. gymn. si cursulu pedagogicu s'eu teologicu; si in fine, ca au o portare morale nepetata. — Bradu (Cot. Zarandu) 15 Iuliu 1873.

Comitetulu representantiei gymnasialu rom. gr. or. din Bradu.

Nicolau I. Miheltianu,  
prot. si presied. comitetului. (2—3)